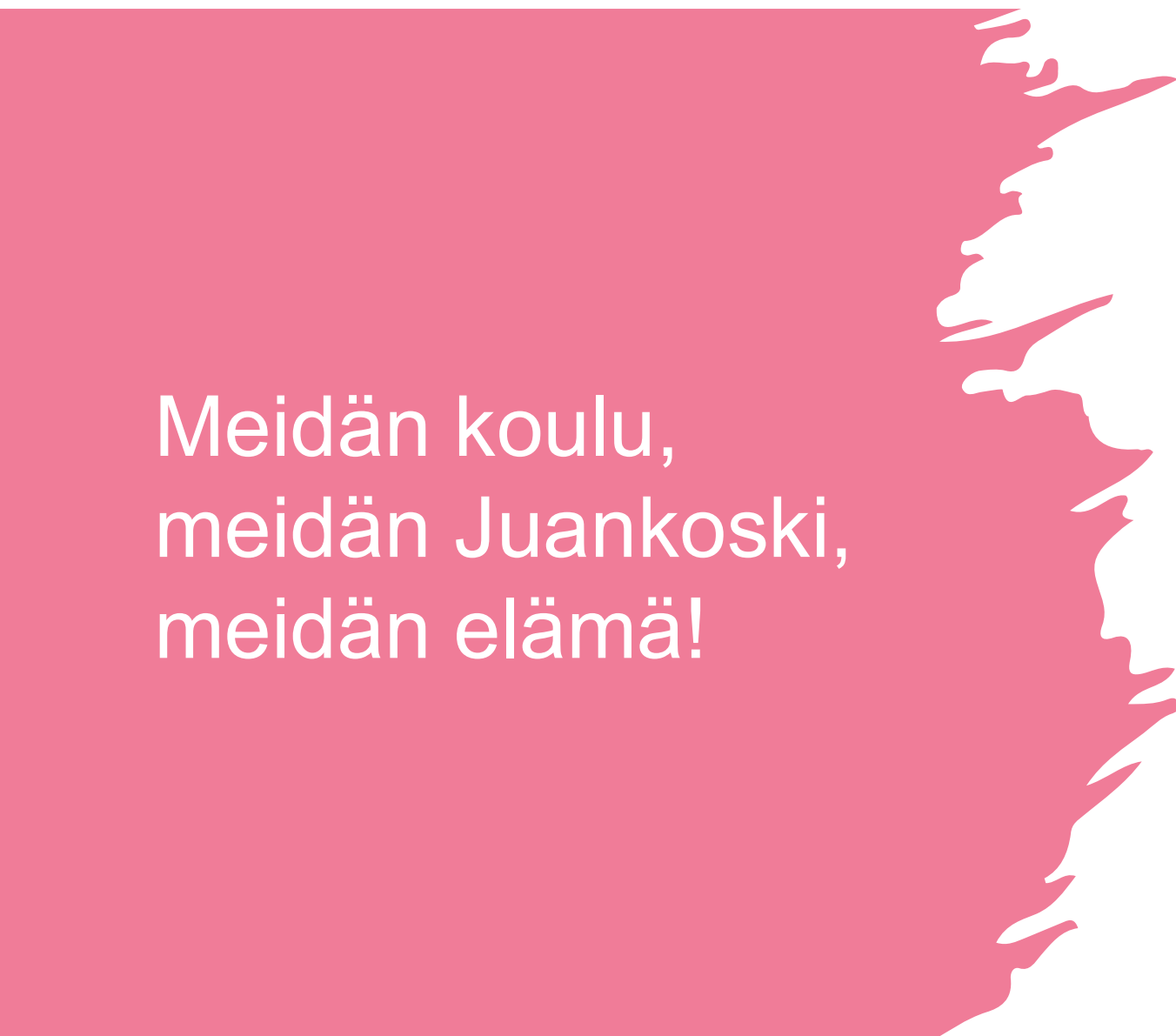

A large, expressive pink brushstroke graphic that starts from the left edge and extends towards the center of the slide, partially framing the text.

Meidän koulu,
meidän Juankoski,
meidän elämä!

Kouluverkkoilta
11.6.2025

Aiheina tänään

Kyselytutkimuksen purkaminen

- Meidän Juankoski –ryhmä esittäytyy
- Kyselyn taustaa
- Kyselyn neljä johtopäätöstä: mitä koulujen lakkauttaminen merkitsisi Juankoskella?
- Miten palveluverkkoselvitys ja koulujen lakkauttamisesitykset etenevät päätöksenteossa? / Jarmo Nykänen

Koululakkautusten vaikutukset

- Lapsivaikutusten kiteyttäminen: UNICEF / Koillis-Savon vapaaehtoisryhmä
- Elinvoimavaikutusten kiteyttäminen / Juankosken Yrittäjät ry
- Maaseutuvaikutusten kiteyttäminen / MTK- Juankosken puheenjohtaja, Kuopion kaupunginvaltuutettu Jarmo Nykänen

A pink brushstroke graphic with a rough, textured edge, resembling a paint stroke, positioned on the left side of the slide.

Meidän
Juankoski
–ryhmä
esittäytyy

A large, horizontal, pink brushstroke with a textured, irregular edge, resembling a paint stroke. It is positioned on the left side of the slide.

Kyselystä

Miksi kysely tehtiin?

Asian taustaa

- Kuopion kaupungin palveluverkkoselvitys esittää useita kouluja lakkautettavaksi lähivuosina, joukossa mm. Muuruveden alakoulu, Juankosken koulu (yläkoulu) sekä Juankosken lukio
- Kuopion kaupunki järjesti maaseutuvaikutusten arviointien työpajoja
 - Ei kuitenkaan Juankoskella, johon esityksessä kohdistuu rajuimmat vaikutukset
 - Koululakkautuksissa kyse on muustakin, kuin maaseutuvaikutuksista

Juankoskelaisille suunnattu kysely

- Juankoskelaisille suunnatulla kyselyllä haluttiin selvittää todellisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin, Juankosken alueen elinvoimaisuuteen sekä Kuopion alueen omavaraisuuteen, jos palveluverkkoselvitys toteutetaan esitetyllä tavalla

Kyselystä

Kyselyn perustietoja

- 22 kysymystä jaettuna kahdeksaan, eri asioita kartoittavaan osaan
 - Erityyppisiä monivalintoja 12 kappaletta
 - Avoimia kysymyksiä 10 kappaletta
- Kyselyyn pystyi vastaamaan 12 päivän ajan
- Keskimääräinen vastausaika oli 23 minuuttia 11 sekuntia

Vastaajista

- Rajattiin koskemaan Juankoskella asuvia (53 % vastaajista) ja sellaisia muualla asuvia, joilla on jokin kytkös Juankoskeen
- Vastaajista 52 %:lla oli lapsia joko varhaiskasvatuksessa tai lakkautusuhan alla olevissa kouluissa Juankosken alueella
 - 48 % vastasi muista syistä – asian vaikutukset on ymmärretty laajalti
- **410 vastaajaa**
- **1231 avointa vastausta**

Miksi kyselyllä on painoarvoa?

- Tuo alueen asukkaiden äänen esiin, otos on edustava
 - Keskittyy aitoihin, todellisiin vaikutuksiin niiden näkökulmasta, joita asia koskettaa
 - Tuo lisää konkreettista tietoa, esim. poismuuttohalukkuus
 - Dokumentoi alueen ihmisten huolet, näkemykset ja toiveet ennen päätöksentekoa
 - Tarjoaa mahdollisuuden tehdä päätöksiä laajojen vaikutusarvioiden perusteella
- On aidosti kuntalaislähtöinen aineisto täydentämään virallisia selvityksiä

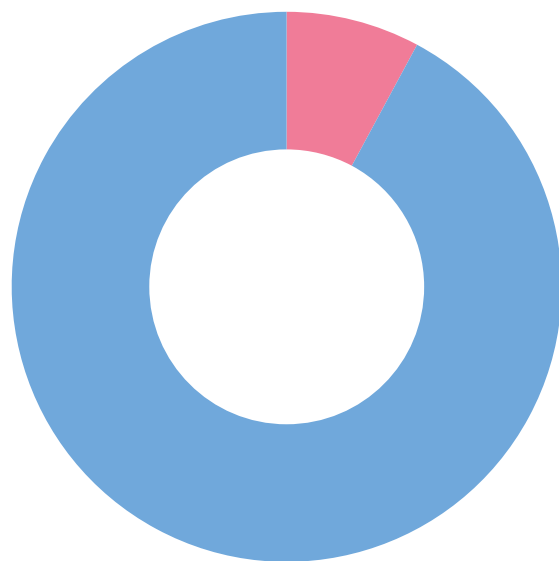
A large, horizontal, pink brushstroke with a rough, textured edge, resembling a paint stroke, serves as a background for the text.

Kyselyn johtopäätökset

1. Koulujen lakkauttaminen romahduttaisi lasten hyvinvoinnin ja lapsiperheiden arjen

- Vaikutusarvioinneissa juankoskelaiset arvioivat merkittävää heikentymistä lasten hyvinvointiin, jaksamiseen, sosiaaliseen elämään ja turvallisuuteen liittyvissä tekijöissä.
- Juankoskelaiset ovat hyvin tyytyväisiä nykyisiin kouluihinsa.
 - Vastauksissa näkyy myös kokemuksia toisista kouluista
- Juankosken alueen koulut eivät alueen asukkaiden mielestä ole ongelma, vaan ylpeydenaihe.
- Vastustus Juankosken alueen koulujen lakkauttamiselle näyttäytyy kyselyssä vahvana ja yhtenäisenä.

Oletko huolissasi nykyisen opetuksen laadusta Juankosken alueen kouluissa?

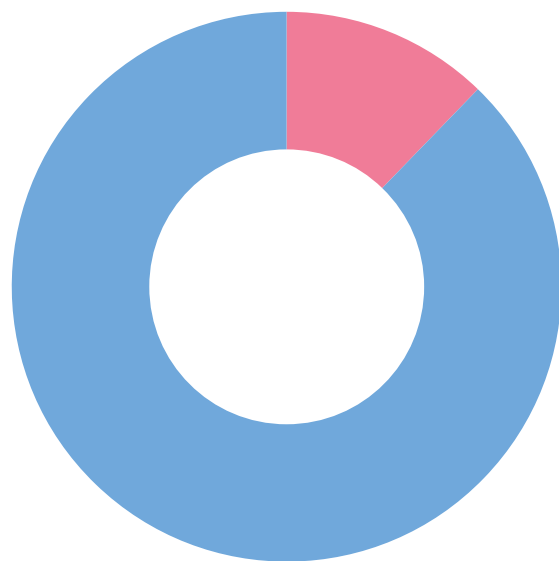

■ Kyllä ■ En

En 92 %

Kyllä 8 %

Oletko huolissasi muista nykyisistä seikoista Juankosken alueen kouluissa?

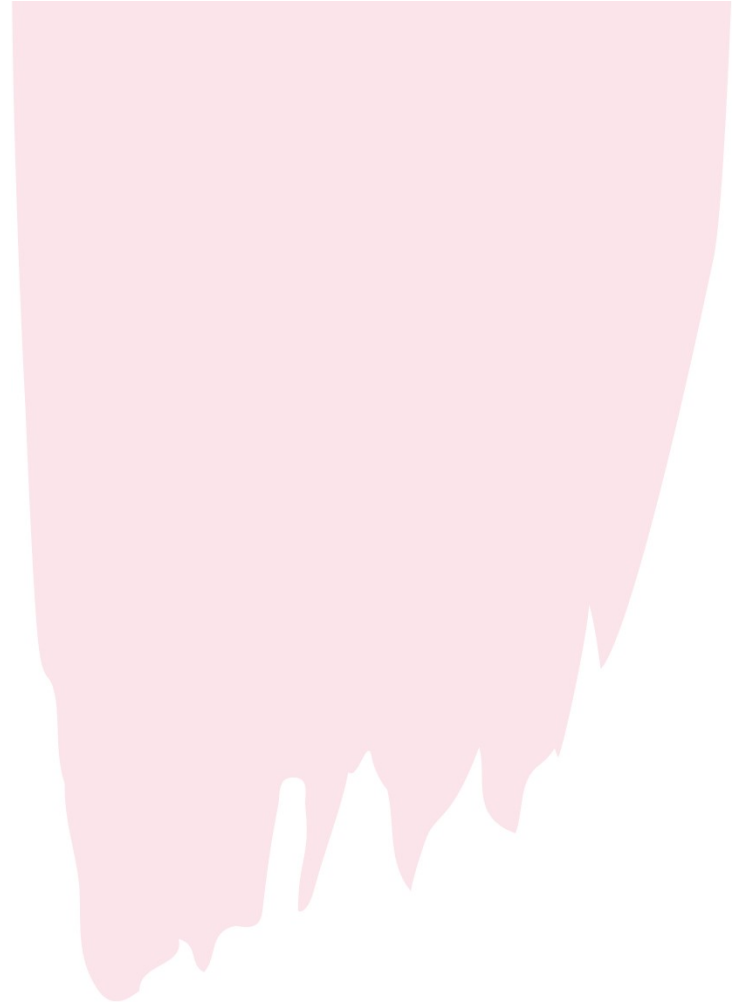

■ Kyllä ■ En

En 88 %

Kyllä 12 %

*”Olen huolissani vain siitä
jos koulut lakkautetaan.
Se mitä se tekee lasten
jaksamiselle ja
hyvinvoinnille,
puhumattakaan opettajista
ja Juankosken ja muiden
pienien kuntien
elinvoimasta.”*

Mitä hyvää on mielestäsi Juankosken alueen kouluissa?

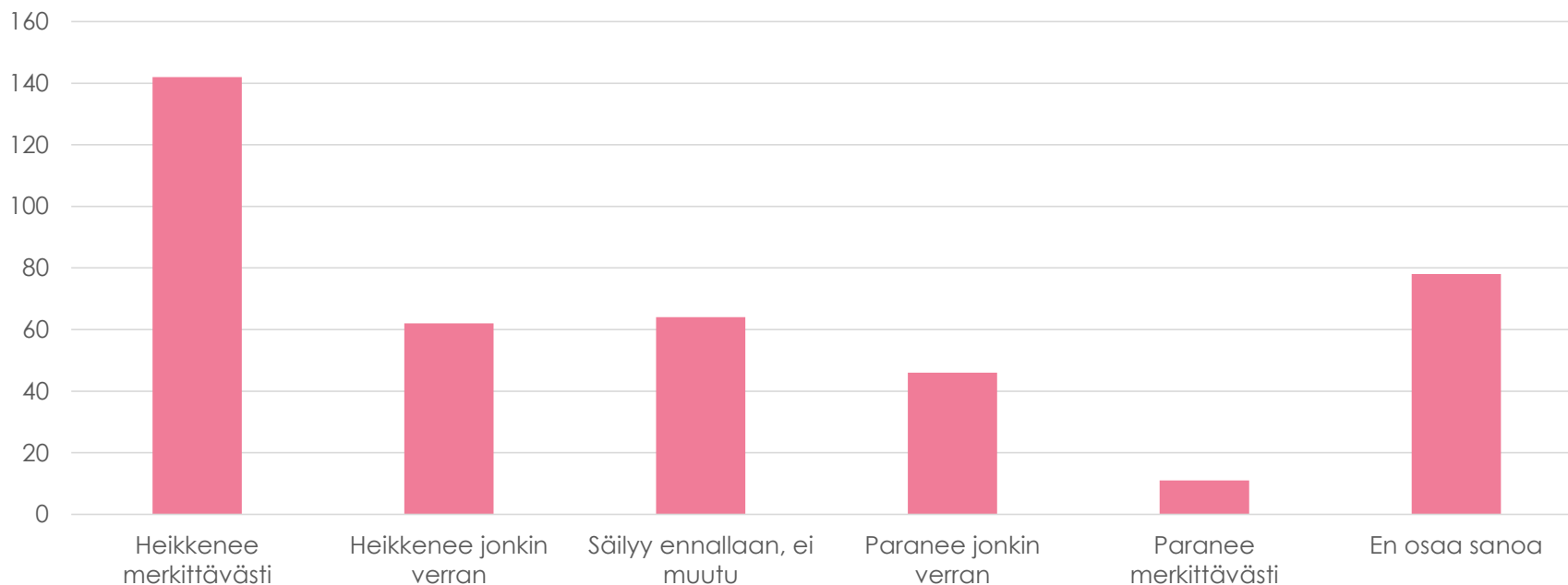
- Suosituin avoimista kysymyksistä: 258 vastausta
- Keskeiset teemat:
 - **pienet ryhmäkoot**, jotka mahdollistavat yksilöllisen tuen ja lapset voivat keskittyä oppimiseen koska on työrauha
 - **lyhyt koulumatka** helpottaa arkea ja luo hyvinvointia, koska vapaa-aikaa ja jaksamista jää esimerkiksi harrastamiseen
 - **yhteisöllisyys**: kaikki tuntevat toisensa ja ongelmiin on helppo puuttua ja puututaan, ehkäisee syrjäytymistä
 - ammattitaitoiset, luotettavat ja helposti lähestyttävät **opettajat** sekä hyvä **opetuksen laatu**, myös **erityisopetuksessa**
 - **hyväkuntoiset koulurakennukset**

- ”1) **Opetuksen laatu** - Kesinkertainen oppilas muuttui 10 oppilaaksi parissa kuukaudessa aloitettuaan Juankoskella.
- 2) Koulun **äänimaailma + tila**/oppilas sisällä ja ulkona.
- 3) Rauhallinen **ruokailu**ympäristö, mahdollisuus saada ruokaa riittävästi, ruokailuun varattu aika.
- 4) Oppimis- ja välituntivälineitä **on riittävästi** suhteutettuna lasten määrään
- 5) koulupäivät alkavat samaan aikaan, ON **lukujärjestys** ja lukujärjestys on koko vuodeksi.
- 6) **yhteishenki** + luokka-asteiden ylittävä **yhteistoiminta**. Tämä näkyy esimerkiksi siinä miten välitunneilla pystytään luomaan oppilasvetoisesti leikkejä ja pelejä.
- 7) Koulun **sijainti**. Yhtenäinen koulu- ja varhaiskasvatusalue = yhdellä pysähdyksellä saa lapset kohteisiin (suurin syy tänne muuttoon). Urheilukentät kaikkien käytössä. (Isoissa yksiköissä vuoroja riittää vain valinnaisaineryhmille). Luontoa, metsää, kirjasto ja kirkko. Turvallinen suljettu ympäristö. Tällaista ei ole etenkään Nilsiässä.
- 8) **Opettajat** tuntevat lapset ja ei vain nimeltä vaan koko persoonassaan. (Ei ole soittaessa tarvinnut kertoa kuka lapseni on). Lapset tuntevat KAIKKI koulun aikuiset. Paikalla on aina tuttu ja turvallinen aikuinen.”

Koulumatkojen tilanne – heikoin kehitys

Mielekkäät valinnaisainevaihtoehdot – vaikka selkeästi heikkenee, silti lempeimmin arvioitu

"Pienet ryhmäkoot, pätevät opettajat, hyväsisäilmäinen rakennus (Ruukin koulu), oppiaineiden hyvä valinnaisuus varsinkin lukiossa. Myös esim. erityisopettajan palveluita saa helposti."

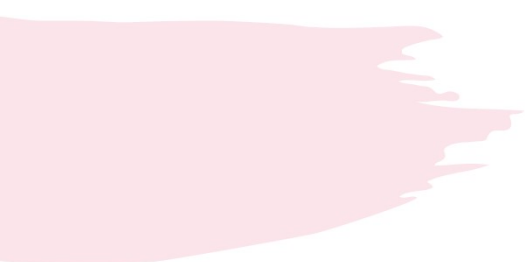
"Valinnaisaineet saattavat lisääntyä, mutta niihin on niin pitkät jonot ja epävarma pääsy, että käytännössä tilanne säilyy ennallaan ellei sitten huonone."

Oppimisen ja opetuksen laatu

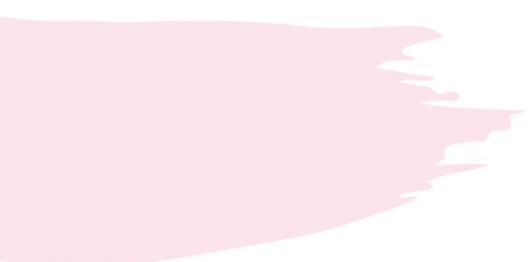
- Juankoskelaiset asettivat oppimisen ja opetuksen laatuun vaikuttavat elementit tärkeysjärjestykseen:
 1. Ryhmä koko, jossa oppilas kohdataan tarpeineen yksilöllisesti
 2. Koulumatkaan käytettävä aika
 3. Opettajien pätevyys
 4. Erityisopetuksen saatavuus
 5. Koulurakennuksen kunto / sisäilman laatu
 - Koulumatkojen tilanne, oppilaan yksilöllisten tarpeiden huomiointi, luokkien ryhmäkoot sekä saatavilla oleva tuki oppimisen haasteisiin olivat kärkipäässä eniten heikentyvistä tekijöistä, jos koulut lakkautetaan
 - Näistä teemoista kaikki nousivat esiin kysymyksessä siitä, mitä hyvää Juankosken alueen kouluissa on
- Nämä asiat ovat nyt hyvin ja koululakkautuksissa heikentyisivät merkittävästi.**

2. Päätös ilman perusteita?

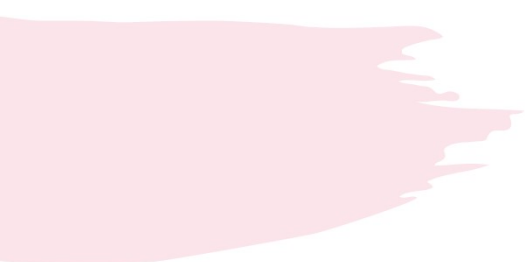
- Juankoskelaiset kyseenalaistavat laajasti palveluverkkoselvityksen ja siinä esitetyt perusteet.
- Vastaajien mielestä esitetyt perusteet lakkautukselle eivät ole johdonmukaisia tai yhteisön edun mukaisia.
- Kyselyn tulokset huomioiden Juankoskella ei voi perustella koululakkautuksia lasten edulla tai oppimisen ja opetuksen laadun parantumisella (ks. johtopäätös 1).

Miten keskustelu koululakkautuksista on
vaikuttanut luottamukseesi Kuopion
kaupungin päätöksentekoa kohtaan?

Toiseksi suosituin avoin kysymys:
244 vastausta

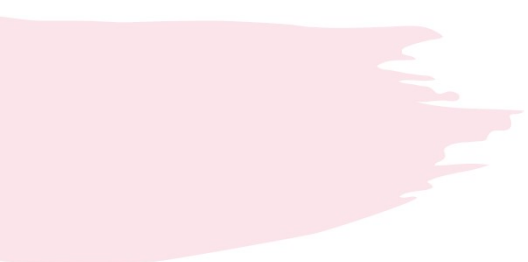
Yksi vastaus:

”Luotan päätöksentekoon!”

Ei täysin vailla kritiikkiä tämäkään:

”Luotan päätöksentekoon! Keskustelu on ollut tarpeellista ja tuonut myös esiin korjattavaa kaikessa päätöksentekoprosessissa. Vaikutusarviot, kuulemiset, kuntalaisten osallisuus, jne. on vain nostettava vahvempaan asemaan päätöksiä valmisteltaessa. Nyt prosesseista on tullut tietoa, että virkakoneisto ei ole tehnyt huolella valmistelua ja näin on varsinaisille päättäjille tullut vajavaista tietoa. Päättäjien pitää pystyä luottamaan päätöksen esittelytietoon ja sen oikeellisuuteen.”

Yksi vastaaja luottaa tulevaisuuteen:

*”En luota menneisiin päätöksentekijöihin,
mutta luotan että nyt valitut edustajat
saisivat järkevämpiä päätöksiä aikaan.”*

"Päättäjät eivät katso tulevaisuuteen"
 "Täysin nolla"
 "Uskomatonta"
 "Virkamiesten esitykset hyväksytään kyseenalaistamatta"
 "Aiheuttaa epäuskoisuutta"
 "Kuopio on tehnyt perheiden elämästä kamalaa"
 "Syvää epäluottamusta"
 "Heikentänyt todella paljon"
 "Tyrmistynyt"
 "Heikentänyt"
 "Jyrää"
 "Rapauttanut"
 "Luottamus on mennyt jo useampi vuosi sitten"
 "Merkittävästi huonontunut"
 "En luota ollenkaan"
 "Pöyristyttävää"
 "Luotto on mennyt"
 "Heikentävästi"
 "Luottamus on täysin kadonnut"
 "Heikentänyt luottamusta"
 "Päätöksiä tehty asioihin perehtymättä"
 "Kaupunki ja virkamiehet eivät nauti lainkaan luottamusta"
 "Kuopion kaupunki ei vaivautunut tulemaan edes niihin kuntakeskuksiin, joita lakkautus koskettaa"
 "Huonontanut"
 "En luota että päätökset olisivat tasapuolisia"
 "En olisi koskaan muuttanut Juankoskelle"

Palveluverkkoselvityksen kritiikki vastauksissa

- Vaikutusten puutteellinen arviointi
- Epärealistiset, liian pessimistiset ennusteet
- Koulukyyditykseen liittyvät puutteet
- Päätösten ristiriitaisuus ja linjattomuus, poukkoilu
- Poliittinen vinouma ja suunnittelun tilaajalähtöisyys
- Faktavirheet
- Lakkautuksilla epälooginen suunta

”Selvityksessä todetaan, että koulut keskitetään elinvoimaisimpiin kyläkeskuksiin. Selvityksessä näitä ovat Nilsinä ja Riistavesi. Jos kuitenkin Riistavettä ja Juankoskea verrataan keskenään, on Juankoski kaikilla mittareilla Riistavettä elinvoimaisempi.

Savon Sanomat uutisoi 27.4. pitäjäraadeista ja siinä yhteydessä lehdessä oli grafiikka, jossa näkyi myös se, kuinka Juankoskella on lähes kaksi kertaa enemmän asukkaita kuin Riistavedellä. Juankoski oli myös grafiikoissa ainoa alue, jossa väkimäärä oli kasvanut vuosien 2023 ja 2024 välillä.

Kouluverkkoselvityksen mukaan Juankoskella on enemmän lapsia kuin Riistavedellä - nyt ja tulevaisuudessa. Miten siis voi olla, että Riistavesi on nostettu elinvoimaiseksi kyläkeskukseksi, johon koululaisia keskitettäisiin?

Lisäksi selvityksessä todetaan, että Kuopiossa on linjattu, että koulumatkojen pituus tulee huomioida kouluverkkopäätöksissä. Selvityksessä ei kuitenkaan puolella sanallakaan otettu kantaa siihen, mikä todellisuudessa olisi koulumatkan pituus, jos yläkoulua pitäisi alkaa käydä Nilsinässä.”

- ” Selvitys on laadittu tilaajan ehtojen mukaisesti, ilman halukkuutta kehittää koko kaupunkialuetta.”*
- ” Väestön ennusteet, koulujen oppilasmäärät, kuntoluokitukset eivät ole luotettavia. Luvut on saatu näyttämään siltä, miltä tilaaja on halunnut niiden näyttävän.”*
- ” Ei tunneta kouluja. Ei voi 400 oppilasta laittaa kouluun, joka on mitoitettu sadalle oppilaalle tai ainakaan säästöjä siitä ei synny, kun muutostyöt tulevat kuvaan. Oppilasmäärissä on virheitä. Ennuste on keinotekoinen ja niin pessimistinen, että se kertoo siitä että Kuopio ei luota omaan vetovoimaansa pätkääkään.”*
- ” Täysin puutteellinen esim. vaikutuksista, mutta ennenkaikkea päätelmien perusteista.”*
- ” Olisi myös kyseenalaistettava miksi tällainen ajojahti koulujen sulkemiseksi on kokoajan päällä vaikka samaan aikaan rahaa tuhlataan muualla.”*
- ” Selvitys on tehty kaupunkilaiset edellä. Maaseutu nähdään irrallisena paikkana, jolla ei ole mitään merkitystä.”*
- ” Ei ole taidettu ottaa huomioon, missä määrin koulujen toimintaa tukevia palveluita koulujen läheisyydestä löytyy. Vaikkapa terveyteen ja harrastustoimintaan liittyviä.”*

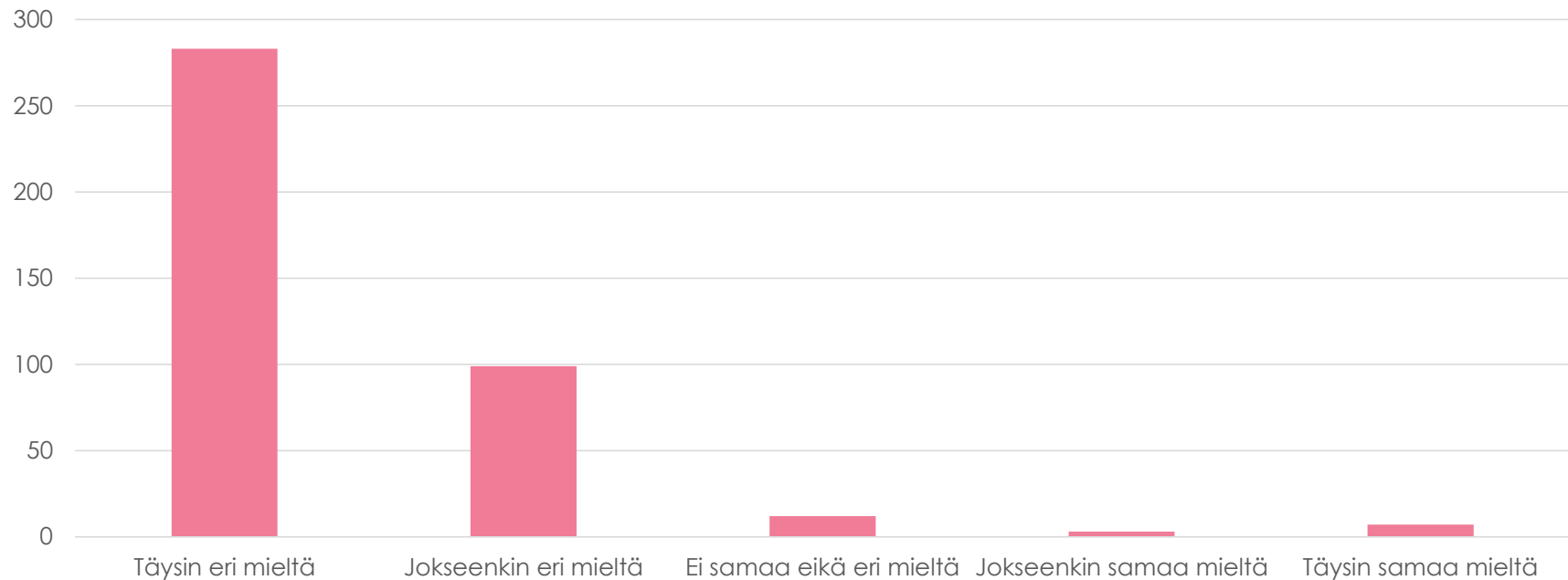
3. Näkymätön ja merkityksetön juankoskelainen

- Kyselyssä esitettiin väitteitä Kuopion kaupungin taloudenpidosta ja investointipolitiikasta ja kartoitettiin niiden avulla Juankosken alueen asukkaiden tasapuolisuuden kokemusta kuntalaisina.
- Johtopäätös vastauksista: eläväksi investoitu kaupunkikeskusta ei säteile elinvoimaa maaseudulle saakka, Juankosken asukkaat kokevat itsensä näkymättömiksi ja merkityksettömiksi.

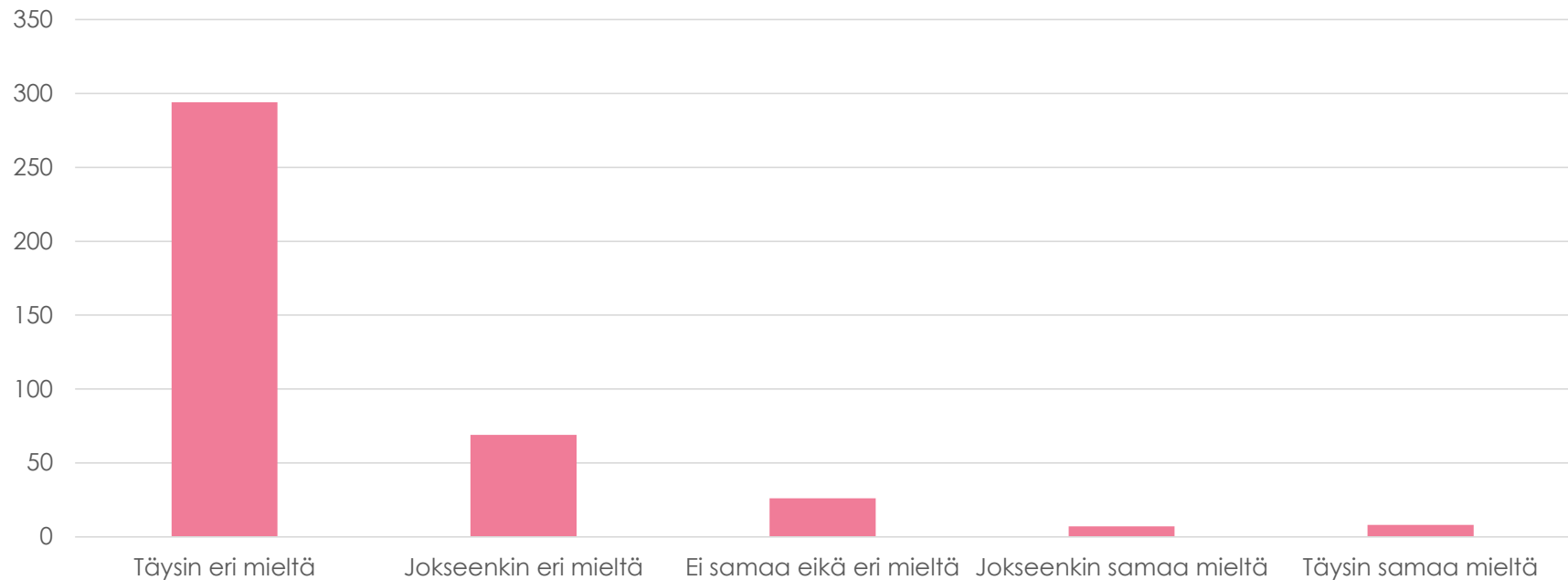
Tasapuolisesta taloudenpidosta

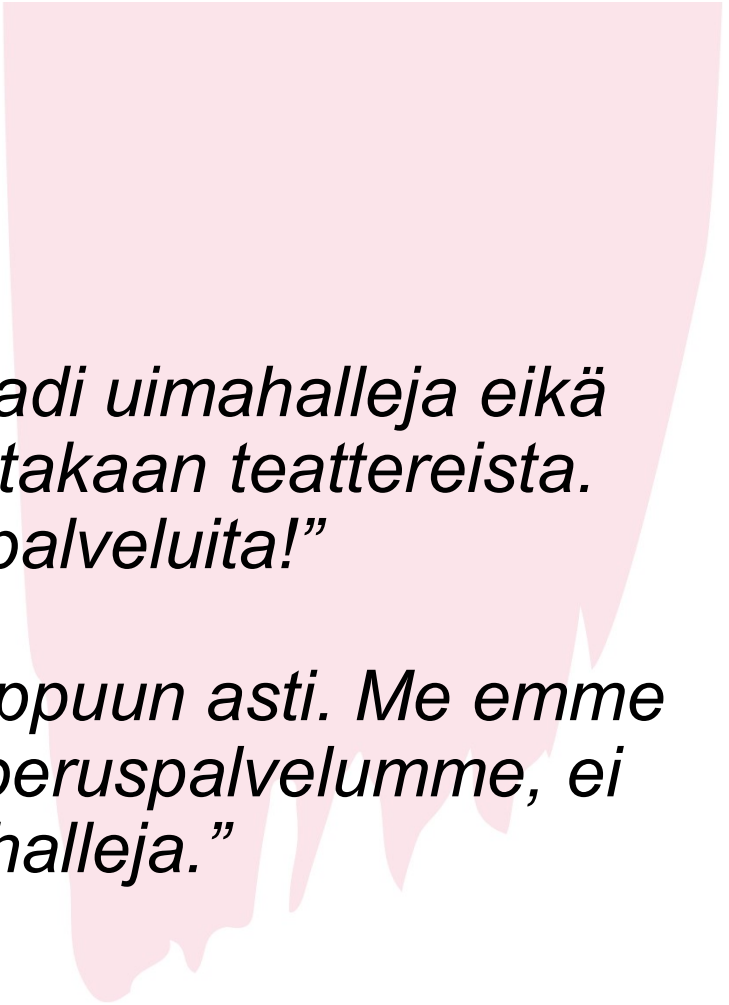
- Juankoskelaiset kyseenalaistavat voimakkaasti sen, että Kuopion kantakaupunkiin keskitetyt investoinnit hyödyttäisivät tasaisesti koko Kuopion aluetta.
- Juankoskelaiset ovat yhdenmielisiä siitä, että kuntaverolle ei saada riittävää vastinetta suhteessa kantakaupungissa asuviin: juankoskelaisten luottamus tasapuoliseen vastikkeeseen on erittäin heikko.
- Vastaajat eivät myöskään hyväksy peruspalveluiden leikkaamista investointien vuoksi.
- Kyselyyn vastanneet eivät allekirjoita väitettä siitä, että kantakaupunki investointineen vetäisi perässään muuta Kuopiota, vaan korostavat, että maaseudun elinvoimaa tulee yhtäläisesti kehittää.

Juankosken alueen asukkaat saavat maksamalleen kuntaverolle riittävästi vastinetta verrattuna Kuopion ydinkaupungissa asuviin

Jalkapallostadion ja muut vastaavat suuret hankkeet palvelevat koko kaupungin etua ja elinvoimaa, vaikka ne eivät ole lakisääteisiä tehtäviä. Niihin investoiminen on järkevää, vaikka peruspalveluista (kuten koulut) joudutaan säästämään.

"Maaseudun asukkaat eivät vaadi uimahalleja eikä jäähalleja alueelleen, puhumattakaan teattereista. Vaaditaan vain peruspalveluita!"

"Me taistelemme maaseudulla loppuun asti. Me emme tarvitsisi kuin lähikoulumme ja peruspalvelumme, ei mitään miljoonien halleja."

*"Kantakaupunki ja maaseutu on
asetettu vastakkain, eriarvoistettu."*

*"Kuopion kaupunki on huolehtinut,
että kohta syttyy sisällissota."*

Vastaajien näkemyksiä säästöjen lähteistä

Juankoskella

- Yhtenäiskouluksi muuttaminen

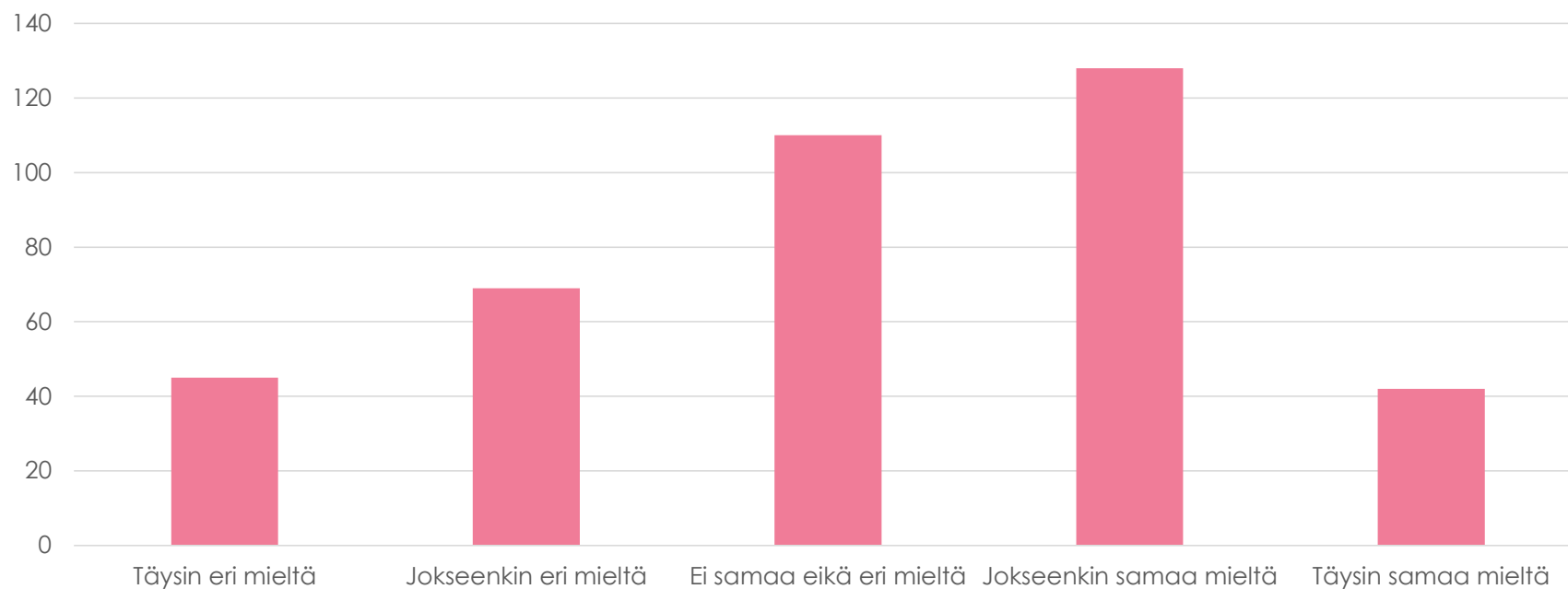
Muualla Kuopiossa

- Kantakaupungin kouluverkoston osittainen siirtäminen maaseudulle
- Kantakaupungin kouluverkoston tiivistäminen

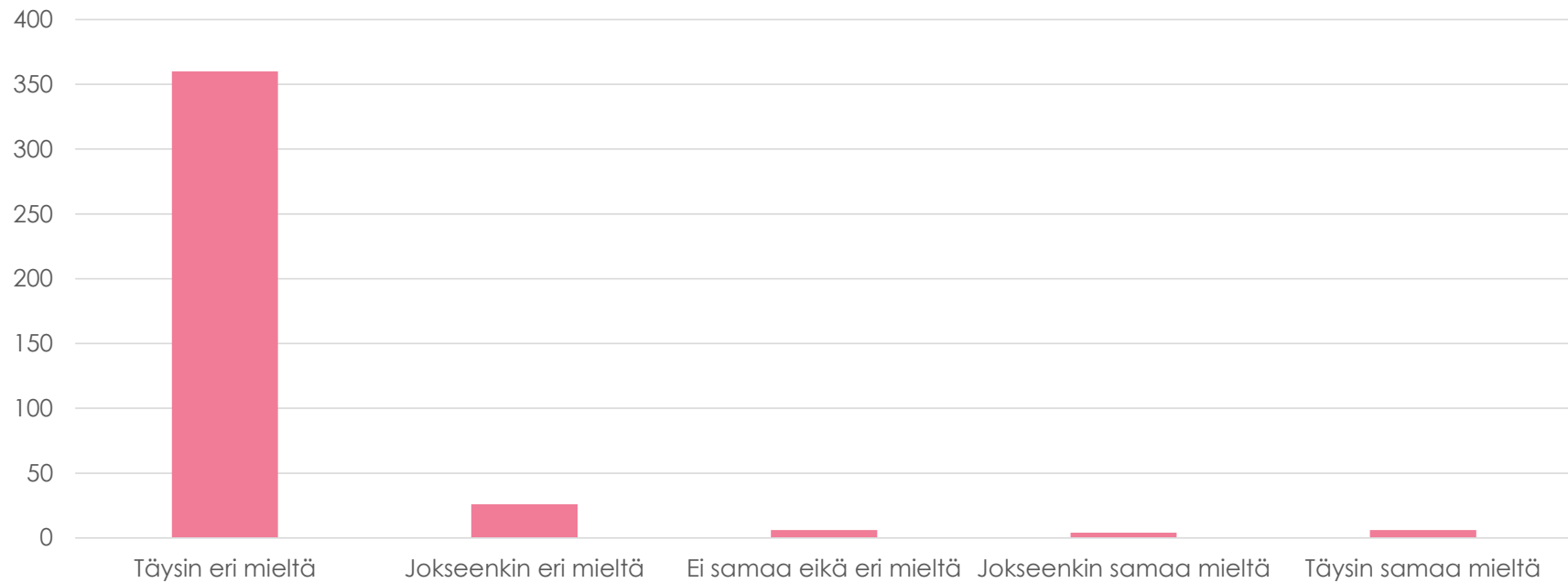
Koko Kuopiossa

- Veronkorotus?
- Lakisääteisten tehtävien hoitaminen asetetaan etusijalle
- Myydään kaupungin omaisuutta
- Investoinneille määritellään tuottotavoitteet
- Kunnan velvoitteet hoidetaan niin, ettei niistä kerry sanktioita

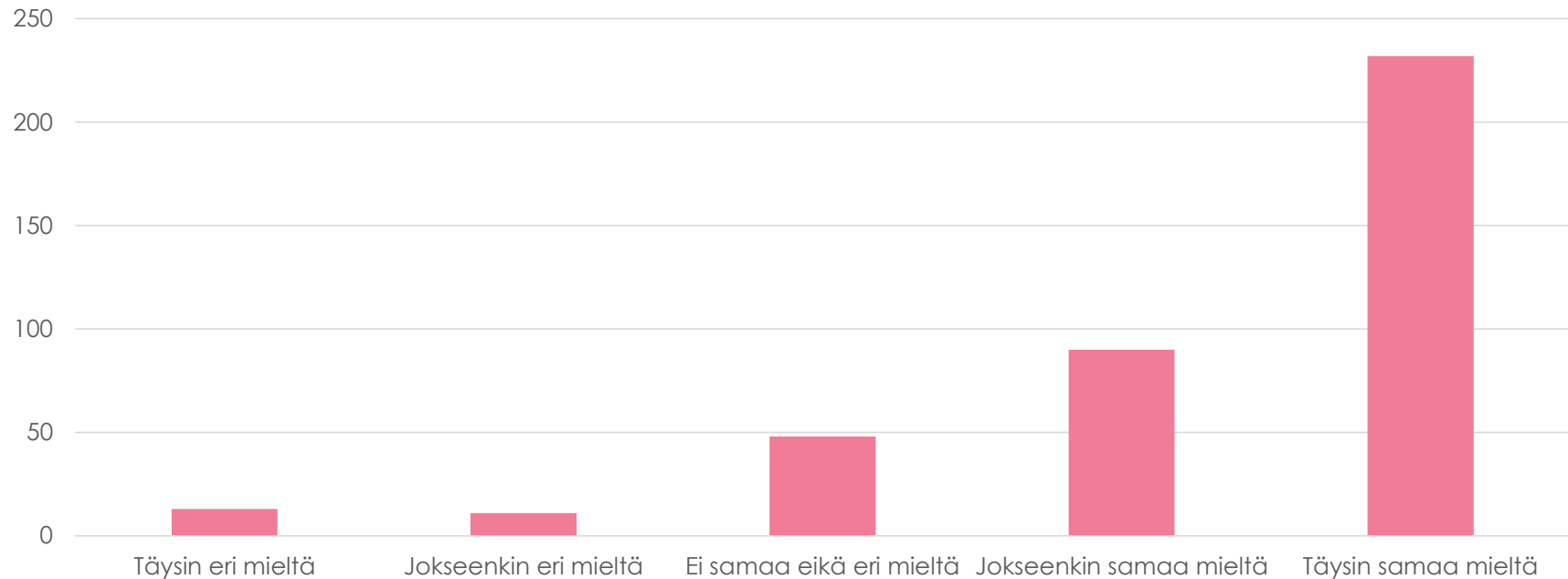
Veronkorotus kattamaan budjettivajetta?

Yläkoulujen lakkauttaminen maaseudulta säästökeinona

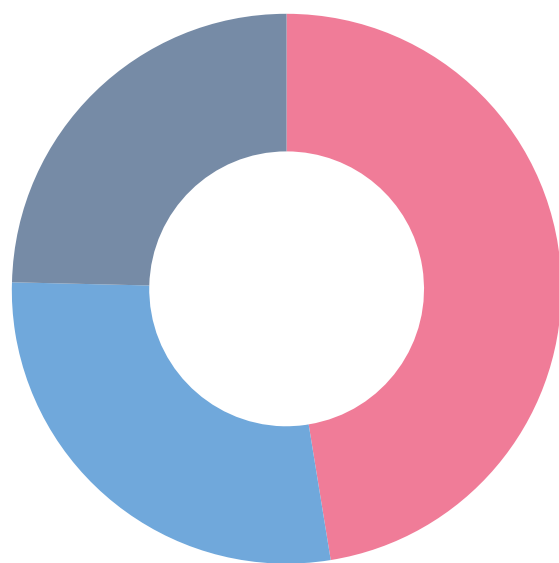
Asetetaan kuntien lakisääteisten tehtävien (kuten perusopetus ja varhaiskasvatus) hoitaminen etusijalle. Kuluja karsitaan muualta. Ei-lakisääteisiä tehtäviä hoidetaan ja niihin liittyviä investointeja tehdään vain niissä puitteissa kuin lakisääteisten peruspalveluiden laadukkaan ja oikeudenmukaisen hoitamisen jälkeen jää jäljelle.

4. Elinvoima: kuoliniskun kehä

- Juankoskelaisilta kysyttiin ajatuksia elinvoiman kehittymisestä
 - Teemoina väestönkehitys, yrittäjyyden edellytykset ja omavaraisuus
- Vastaukset olivat selkeitä: koululakkautukset kannustavat perheitä muuttamaan pois alueelta, palvelut puolestaan katoavat ilman käyttäjiä ja työvoimaa ja tämä johtaa alueen autioitumiseen.
- Juankosken koulut ovat alueellisen elinvoiman ja yhteisöllisyyden kulmakiviä ja niiden lakkauttaminen voi käynnistää kuoliniskun kehän.

Harkitsisitko muuttamista pois?

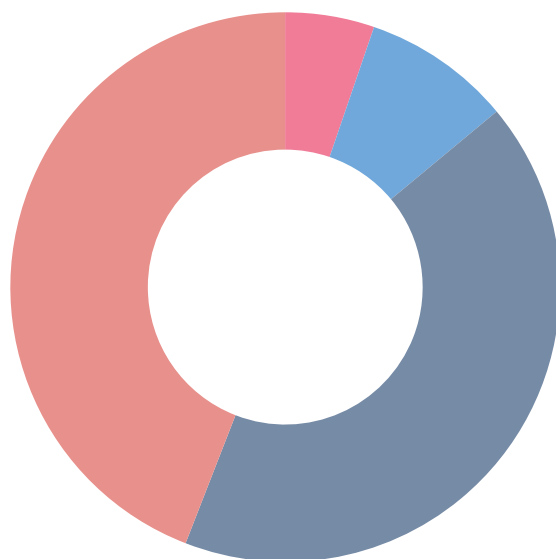
■ Kyllä ■ Ehkä ■ En

Kyllä 47 %

Ehkä 28 %

En 25 %

Minne muuttaisit?

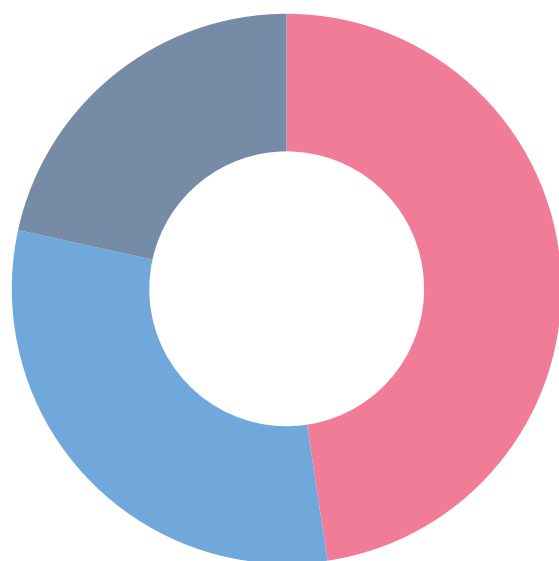

Lähikuntiin muuttaisi 42 %

Muualle Suomeen
muuttaisi 44 %

■ Muualle Kuopion maaseutualueille ■ Kuopion kantakaupunkiin ■ Lähikuntiin ■ Muualle Suomeen

Harkitsisitko liittymistä toiseen kuntaan, joka lupaa säilyttää lähipalvelut?

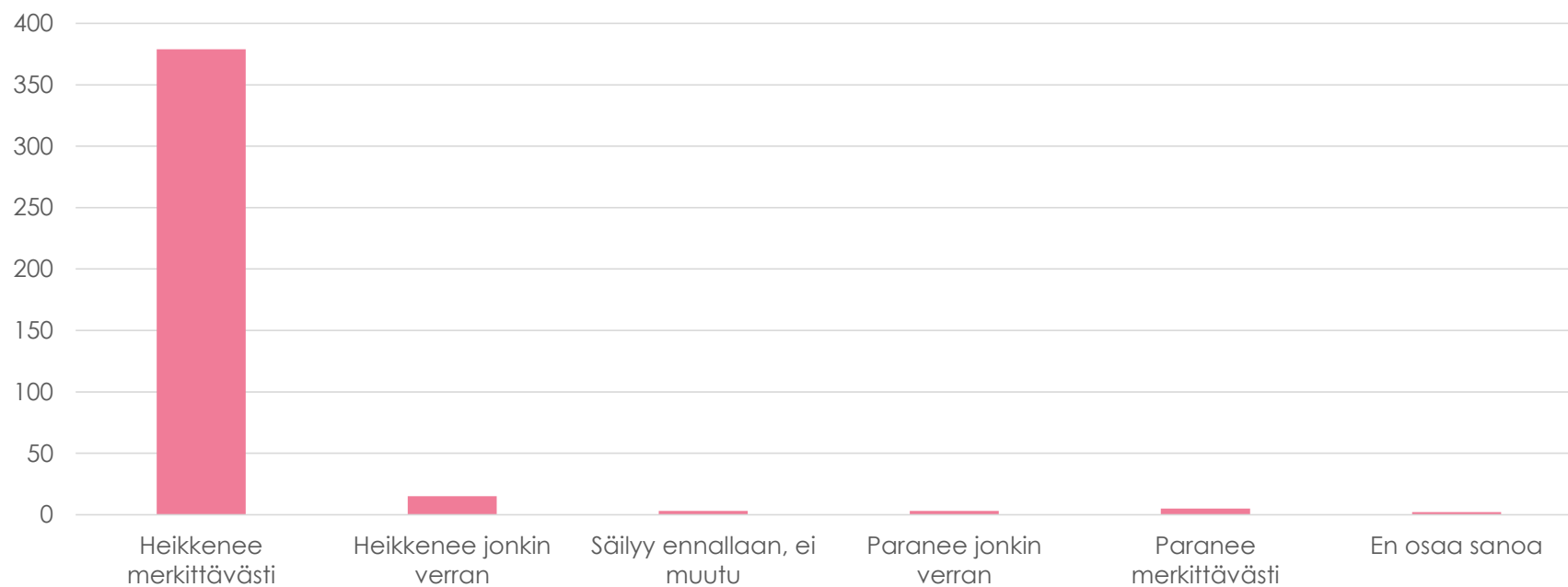
■ Kyllä ■ Ehkä ■ En

Kyllä 48 %

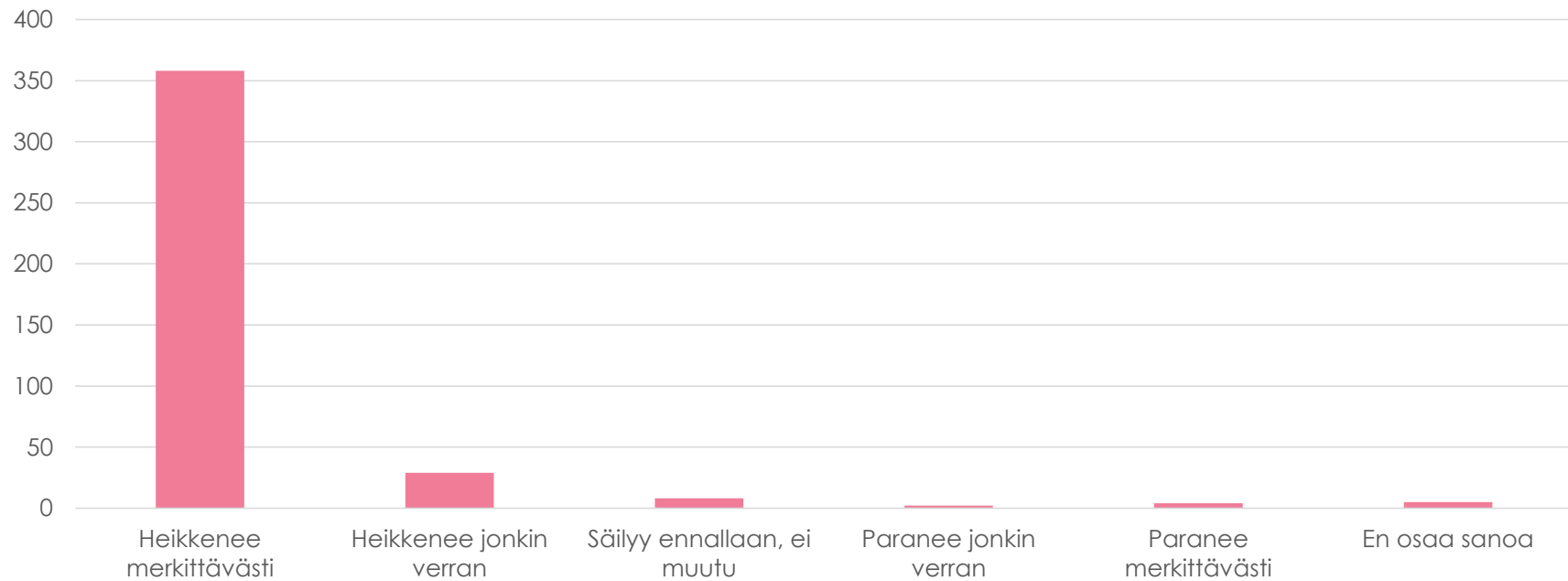
Ehkä 31 %

En 22 %

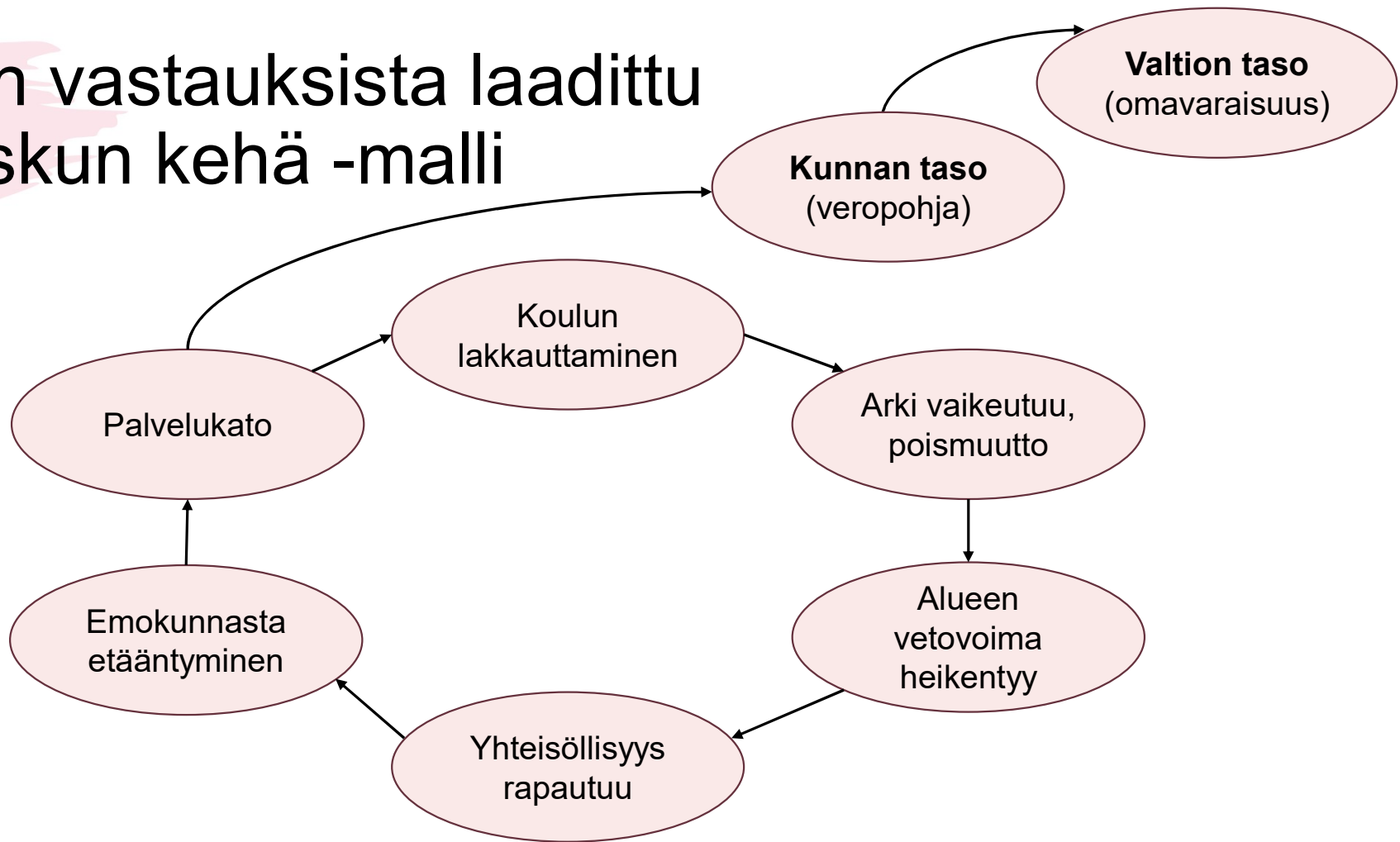
Muuttohalukkuus Juankoskelle

Halukkuus perustaa oma yritys alueelle

Kyselyn vastauksista laadittu kuoliniskun kehä -malli

A pink brushstroke graphic with a rough, hand-painted edge, containing white text.

Lapsivaikutusten
kiteyttäminen

UNICEF /
Koillis-Savon
vapaaehtoisryhmä

Lapsiystävällisessä kunnassa

Jokainen lapsi tuntee olevansa arvokas

Jokainen lapsi saa elää turvassa

Jokainen lapsi saa harrastaa

Jokaisella lapsella on kavereita ja turvallinen aikuinen

Jokainen lapsi saa äänensä kuuluviin

Jokainen lapsi huomioidaan päätöksenteossa.

A large, horizontal, pink brushstroke graphic with irregular, feathered edges, serving as a background for the text.

Elinvoimavaikutusten
kiteyttäminen

Juankosken
Yrittäjät ry

A thick, horizontal pink brushstroke with irregular, feathered edges, serving as a background for the text.

Maaseutuvaikutusten kiteyttäminen

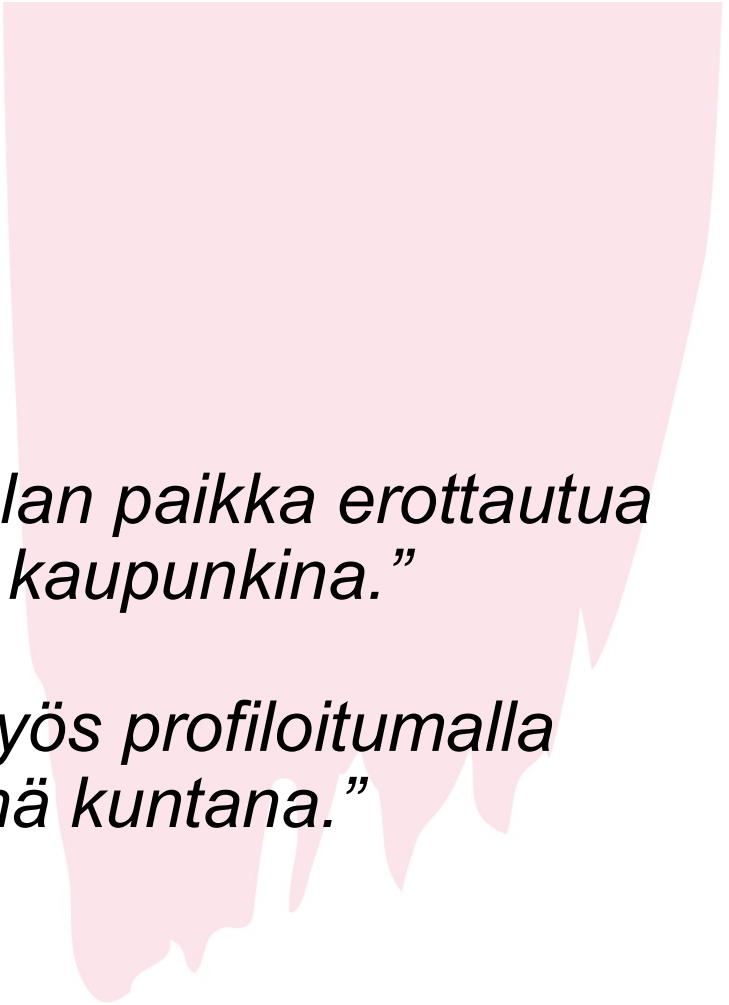
Jarmo Nykänen

A thick, horizontal pink brushstroke with irregular, feathered edges, serving as a background for the text.

Miten
tästä
eteenpäin

Yhdessä eteenpäin

- Vielä voi tehdä päätöksiä, jotka
 - Palauttavat luottamusta
 - Vahvistavat yhteisöllisyyttä ja ajatusta koko Kuopiosta
 - Kannattelevat koko kuntaa, eikä vain sen ydintä.
- Uusi aloite tulossa

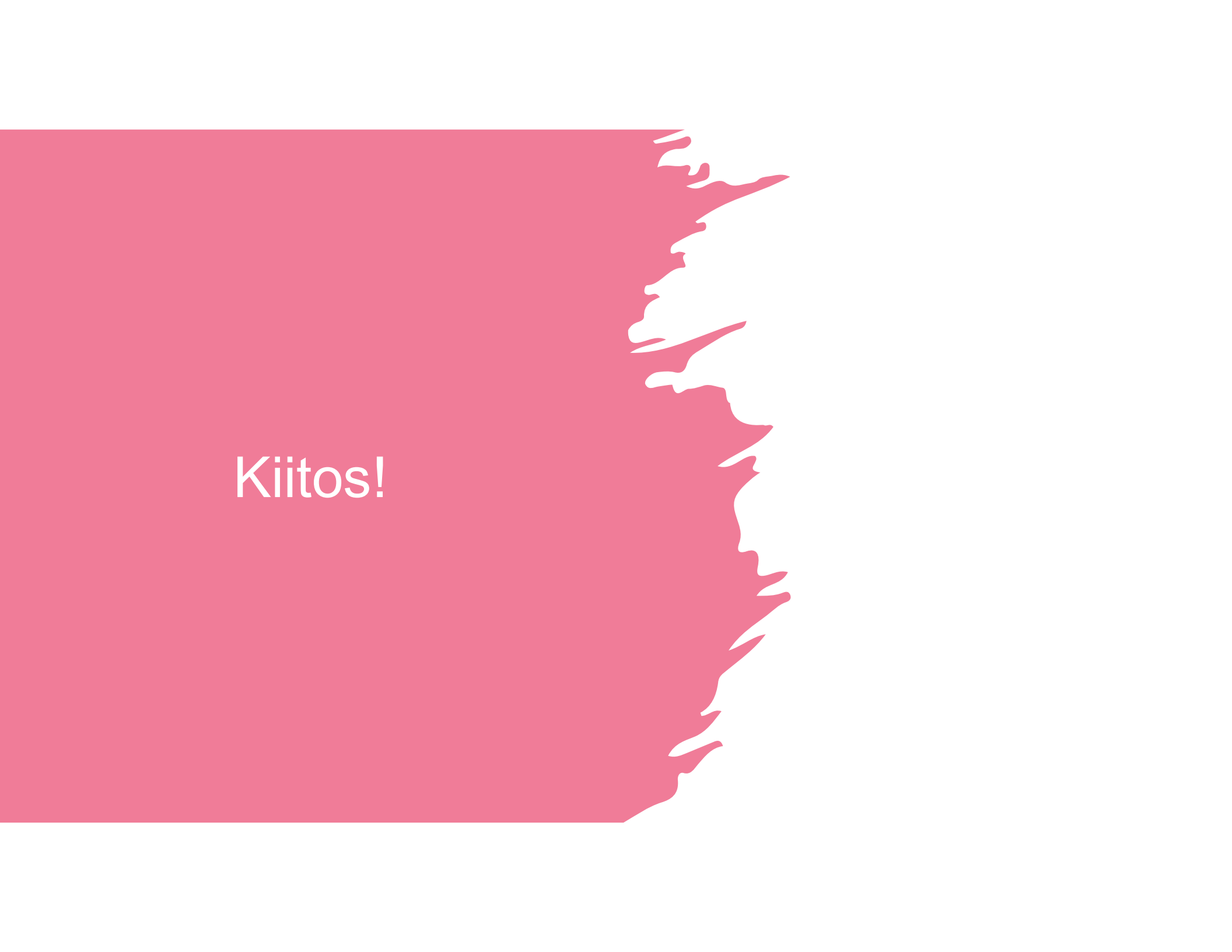

*"Nyt olisi Kuopiolla tuhannen taalan paikka erottautua
lapsi- ja luontoläheisenä kaupunkina."*

*"Vetovoimaa voi saavuttaa myös profiloitumalla
aidosti lapsiystävällisenä kuntana."*

Kyselystä koostettu materiaali

- Purkutilaisuuden diat toimitetaan sähköpostitse kaikille, jotka tilaisuuteen on erikseen kutsuttu (päättäjät, virkamiehet, media)
- Diat ovat saatavilla myös juankoski.fi-sivustolla
- Kyselystä laadittua raporttia täydennetään kappaleella purkutilaisuudesta, jonka jälkeen myös se löytyy juankoski.fi-sivustolta
 - Raportista löytyy mm. kaikki vaikutusarviot kaavioina sekä kaikki avoimet vastaukset

Kiitos!